8e JAARGe. № 108.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ⅌ jaar ƒ 24.— ⅌ halfjr. ƒ 12.— ⅌ maand ƒ 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa „ do. „ 50.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 5 MEI 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het land.*) Ingevolge bekomen magtiging zal door den Luitenant Kolonel Onder directeur der Genie in de 3e Militaire afdeeling, overeenkomstig de voorschriften vervat bij Staatsblad van 1829 No. 67, op Dingsdag den 29 Mei aanstaande des morgens te 9 ure, ten zijnen bureele eene openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van bij het Genie Departement benoodigde brandbluschgereedschappen.

De voorwaarden voor deze levering benevens de modellen, zijn, van af heden, ter inzage en bezigtiging van gegadigden op genoemd bureau, waar tevens de noodige inlichtingen kunnen verkregen worden.

Soerabaya, 25 *April* 1860.
De luitenant kolonel voornoemd,
(597) J. R. STEINMETS.

(*Voor de policie.*) Naar aanleiding van het gouvernements besluit van 12 April 1837 No. 2, der gemeente bekend gemaakt bij publicatie van den toenmaligen waarnemend Resident van Soerabaya, dd. 20 Januarij 1838, heeft de ondergeteekende de eer, de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaya te verzoeken, om de hekken, pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen, daar waar het noodig is, er onder begrepen, en dezelven steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poena eener geldboete van ƒ 10 tot ƒ 50 naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het politie reglement (staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den weg vóór, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo ver daar een publieken weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, voor de eerste maal van een gulden, en daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is; zullende ingeval van volstrekte verwaarloozing van deze bepaling, het door de policie, op rekening van den bewoner, aanbesteed worden.

Soerabaya, 30 *April* 1860.
De Assistent-Resident voor de politie,
(600) E. DIBBETS.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 7den Mei 1860.
Bij den majoor *van der Hoff* in het officiers kampement van Meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 8sten Mei 1860.
Bij den *Kapitein de Kroon* te Semoet van Meubelaire goederen.

Op Woensdag den 9den Mei 1860.
Bij den heer *Deeleman* in de stad van diverse goederen.

Op Donderdag den 10den Mei 1860.
Bij de heeren *Gebr. Kocken* in de stad van diverse goederen.

Op Vrydag den 11den Mei 1860.
Bij de Heeren *L. J. van Eck & Co.* aan de Kalimaas van eene partij houtwerken. (623)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van een' *ZOON*, de echtgenoote van
SOERABAYA, 5 *Mei* 1860. J. A. KRAHMER.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Maandag den 7den Mei.
ten huize van den Majoor der Infanterie
P. VAN DEN HOFF.
in het officiers Kampement.
DOOR
D. MAURITZ MARTENS.

Van eenen bijna geheel NIEUWEN INBOEDEL waarbij eene KLEEDERKAST, van massief palisanderhout, met kunstslot, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, bijna geheel nieuwe Engelsche HANG en TAFELLAMPEN, FRAAIJE MODERATEURS, NIEUWE CARPET en ALCATIEVEN.

VERDERS:
EEN TOERWAGEN, HARDLOOPENDE WAGEN PAARDEN, EEN OVERWALSCH-WIT ZWART GOEDGEDRESSEERD RIJPAARD, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (631)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Ten huize van den kapitein der infanterie
DE KROON te Semoet.
Op den 8sten Mei aanstaande.
Van eenen zoo goed als nieuwen INBOEDEL. (581)

Op VENDUTIE.

Van aanstaande Woensdag 9 Mei.
BIJ
A. H. DEELEMAN.

Zal worden verkocht:
60 vaatjes **Puike Bier.**
11 kistjes **Rhum.**
12 paren **Japansche Gendies.**
12 groote **Digtslaande IJzerledikanten** voor een en 2 personen.
2 Fraaije **Massief-mahonijhouten Toiletspiegels** met **Marmerblad.**
20 kelders **Puike gedroogde appelen.**
20 kisten **Puike Bessensap.** (626)

Op de VENDUTIE.

VAN
Woensdag den 9den Mei,
zal voor rekening van belanghebbenden nog worden verkocht:

Een kist gemerkt JH D n°. 5, inhoudende 50 stuks min of meer beschadigde eerste kwaliteits 6/4 SALEMPORIS,
aangebragt per het schip *Kinderdijk*, kapitein D. ZWANENBURG. (627)

HOUT VENDUTIE

TE SOERABAYA.
Vrijdag den 11den Mei
Zullen door ondergeteekenden op hunne stapelplaats achter de *Kampong Bandaran* op publieke VENDUTIE worden verkocht.

P. m. 1000 STUKS BALKEN
afkomstig van den houtaankap te Blitar behoorende aan den Heer W. B. LOUDON.

B. J. VAN ECK & CO.
(603)

VAN GELIJKE BEWEGINGEN ALS GIJ.

(*Vervolg.*)

Belangrijke lotverwisselingen die eene eertijds aanzienlijke boerderij tot eene vervallen woning hadden gemaakt, traagheid die in weinige jaren een aanzienlijk erfgoed had laten versmelten, zorgeloosheid die de voordeelen had laten voorbijgaan en niet veilig was geweest tegen slechte tijden, liefdeloosheid die menig bloeijend gezin in een hel van jammer had veranderd, slordigheid der huisvrouw die de verdiensten van den man had doen wegzinken in eene bodemlooze diepte, en daarentegen geluk dat anderen had geleiend, voorspoed die het loon van vlijt was geweest, orde en zindelijkheid en bovenal liefde en trouw die van menige hut de woonstede des vredes maakte.... dit alles deed hem op dien dag een diepen blik slaan in den toestand, in de behoeften, in de toekomst van menig huisgezin en verplaatste hem plotseling in het midden van het werkelijke leven met al zijne zorgen en moeiten en veranderingen, zijne onbegrijpelijke wispelturigheid of zijne onverbiddelijke regtvaardigheid, en hoe ijskoud die werkelijkheid hem mogt voorkomen, hoe somber zijn gemoed nu en dan gestemd werd en hoe angstig zijne berekeningen waren van al de bezwaren die hem wachtten, bij de gedachte dat hij aan al dien nood en ellende zou moeten trachten genezing te brengen — toch was hij dankbaar voor de harde lessen die niet zouden nalaten rijke vruchten te geven.

Zoo kwam hij al nader aan het slot van den ambachtsheer dat buiten het dorp en zijdelings van den hoofdweg lag, en daardoorniet dan nadat hij de helft der gemeente bezocht had in de beurt was.

Met eenen omweg ton hij langs het slot naar een ander gedeelte van het dor komen dat nog niet door hem bezocht was, en reeds sloeg de dorpsklok drie uur toen hij op de hooge stoep an het oude, gemoderniseerde buitenverblijf van den ambachtsheer stond.

Het was voor de eerste maal dat hij de adelijke familie een bezoek zou brengen en wel een zoodanig dat het uitvloeisel zijner maatschappelijke betrekking was. Opzettelijk had hij de voorgenomen visite met zijne moeder en zuster uitgesteld tot na dit officiële bezoek. Hij wilde zich het regtvoorbehouden in het belang zijner gemeente als leeraar te verschijnen, waar hij niet met zekerheid wist als bewoner van Alm op den duur te kunnen blijven verkeeren, wanneer de ambachtsheer te kort kwam in wederkeerige beleefdheid, te meer omdat hij begreep bij deielte van den jonker daar ambtshalve welligt nu en dan te zullen moeten verschijnen.

In de zijkamer zelten wachtte hij met den onderling den heer des huizes af. Lang liet deze op zich wachten en toen hij eindelijk met zwaren tred den gang doorkwam en de dompenende op luchtigen toon zeide: „Zoo dominé, dat is zeker een zoogenoemd huisbezoek, dat u ons brengt?" begreep WILLEM dat men met opzet hem zoo lg had laten wachten.

Op kouden toon antwoordde hij daarom terwijl hij even boog:

„Ik achtte het vanmijnen pligt, mijnheer! mijne bezoeken als predikant aan die als inwoner dezer gemeente te moeten laten voorafgaan, en nam daarom een der opzieners onzer gemeente mede."

„Ja, ja", antwoordde de baron, „dat is ook zeer goed. Een ouderling vergezelt bij zulke gelegenheden den predikant. U zult al zoo wat gevonden hebben op uwe wandeling! Luiheid, onverschilligheid, koelheid..... 't is wel heel goed dat de opzieners die menschen nu en dan eens gaan opzoeken. Uw verlangen is zeker dat ik mijne dienstboden hier ontbiede? Mijne vrouw en dochter wachten eerstdaags, volgens afspraak, een bezoek van uwe mama en wij hopen dat u bij die gelegenheid de dames geleiden zult."

„Ik had gemeend," zeide WILLEM, onaangenaam getroffen door die duidelijke aanwijzing dat zijn herderlijk bezoek naar de opvatting van den baron alleen de keuken betrof...... „ik had gemeend dat".....

Maar reeds klonk de stem van den baron daverend door den gang en riep deze alle bedienden bijeen. Daarna zich weder tot WILLEM keerende zeide hij:

„Ik denk dat het voor mijne dienstboden vrijer zal zijn wanneer zij met u alleen zijn. Ik heb de eer u te groeten, dominé."

En weder klonk de zware tred door den gang en zat WILLEM met zijnen ouderling alleen.

Ik behoef niet te vermelden hoe verbaasd onze jonge predikant dit korte tooneel had gadegeslagen waarin hij in zijne eigene oogen zulk eene droevige rol speelde. Hij had niet verwacht op die wijze ontvangen te zullen worden, want zijn ambt moest hem, meende hij, voor zoodanige ontvangst vrijwaren.

Op den 18den Mei aanstaande zullen op publieke **VENDUTIE** in het pakhuis van de ondergeteekenden, staande in de *Chineesche kamp*, verkocht worden twee oude STOOMKETELS der *Oenarang*, inhoudende 640 metalen PIJPEN, wegende circa 12 @ 15 hollandsche ponden ieder afzonderlijk,

De ketels zijn te bezigtigen aan de *Kalimaas* nabij de timmerwerf van de Heeren J. Lloyd & Co.

(639) **ADAM & CO.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 29sten en Woensdag den 30sten Mei a. s.

in het Residentie Huis te Simpang

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van eenen volledigen *Inboedel*, waaronder ook ZILVERWERK, RIJTUIGEN, PAARDEN en KOEBEESTEN.

Alles daags te voren te bezigtigen. (638)

ADVERTENTIE

Op de VENDUTIE.

VAN DEN HEER

BOECKHOLTZ.

in zijn locaal

zullen verkocht worden

AL DE RESTERENDE DIVERSE TOKOGOEDEREN

behoorende tot den boedel van

WIJLEN KAPITEIN **J. Y. KINGDOM**

benevens

1 twee dagen loopende CHRONOMETER gemaakt door J. Bartnell No. 401.

1 twee dagen loopende CHRONOMETER gemaakt door McLachlan No. 458.

1 twee dagen loopende CHRONOMETER gemaakt door Edmund No. 260.

1 ARTIFICIEELE HORIZON.

1 BAROMETER.

7 LOGBOEKEN.

62 BOEKEN OVER ZEEVAART.

46 ZEEKAARTEN.

1 Yzeren SCHEEPS-KETTING 120 vadem.

5 gouden en zilveren HOROLOGIEN.

3 gouden HOROLOGIE-KETTINGEN met SLEUTELS

en

EENIGE PRECIOSAS.

Soerabaya, 1 Mei 1860. **W. H. NASH.** (621)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

VERTREKDAGEN

van het stoomschip

OENARANG,

Van **Batavia 15** en **29** *April.*
19 „ **27** *Mei.*

„ **Samarang** naar **Soerabaya 18** *April.*
2, **16** en **30** *Mei.*

„ **Soerabaya 22** *April.*
6 en **20** *Mei.*

„ **Samarang** naar **Batavia 24** *April.*
8 en **22** *Mei.*

Nadere informatien bij

(527) **ADAM & CO.**

HET NED. IND. STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

kapitein E. Lewis.

Vertrekt *Woensdag 9 dezer*, naar **Batavia** via **Samarang.**

Voor vracht en passage adresseere men zich bij

de Agenten,

(635) **FRASER EATON & CO.**

Ter voorkoming van misverstand en de mogelijke gevolgen van dien, vermeenen de ondergeteekende het van hunnen pligt, ter kennisse van belangstellenden te brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & CO.

„voor het verduurzamen van levensmiddelen en het „drijven van handel daarin, benevens in verdere „Scheepsprovisien", in geene de minste betrekking staat tot de reeds sedert vele jaren te Amsterdam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt *U No.* 65) bestaande firma.

J. H. NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.

Amsterdam, 6 *Februarij* 1860. (488)

SPAARBANK TE SOERABAYA.

Zitdagen 8 en 22 Mei ten kantore van

(634) *den Thesaurier*, A. J. ANEMAET.

Een onderwijzer, geëxamineerd voor den tweeden rang, het Fransch, Engelsch en Hoogduitsch, wenscht zijne namiddag-of avonduren te besteden tot het geven van privaat-lessen of andere werkzaamheden. Hierop reflecterende, gelieve men zijne brieven, onder Lett. X, te adersséren aan de boekh. **Le Roy & Co.** (624)

Een gexamineerd MACHINIST zoekt eene betrekking, liefst in de residentie Soerabaya. Brieven franco onder letter **W** bij Uitgevers dezer Courant. (630)

BEKENDMAKING.

AAN DE INGEZETENEN VAN SOERABAYA,

BEGINNENDE MET DEN 1STE MEI 1860.

Brood vroeger 25 duiten of 21 cents—maar nu 18 cents
„ „ 13 „ „ 11 „ „ „ 9 „

(622) **J. JELLEMA.**

TE HUUR

Het **HUIS**, bewoond geweest door wijlen den Heer Obdam.

(616) HAN LIONGTJIANG.

TE HUUR

Tegen primo Junij het HUIS thans bewoond door den Heer Van Casand.

Men adressere zich tot ZEd. dan wel tot mij.

(633) **HAN LONGTJIANG.**

TE HUUR

EEN HUIS aan het Comedieplein. Te bevragen bij den heer **CAMAUER.**

(628)

GROEN IJZERDRAAD-GAAS.

(614) KARTHAUS & MELCHERS.

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14) B. J. VAN ECK & CO.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene prachtige driesnarige **PIANINO** van 7 octaaf in palissanderhouten kast, opzettelijk voor dit klimaat vervaardigd door François Berden & Co te Brussel.

De gunstige renommée van het door dit huis geleverde fabrikaat, waarvan reeds verscheidene pianinos op Java zijn, maakt alle verdere aanprijzing overbodig.

De prijs is ƒ **950.**— contant.

(580) **LE ROY & CO.**

BIJ J. LLOYD & CO,

Pas Ontvangen.

Lording en **hennep** voor stoommachines, verders **Lijnolie, Menie, Verfkwasten, Terrepentine, Zweedsche** en **Koolteer**

Pomplêer

en

Pompspijkers.

(615)

PER MAIL ONTVANGEN.

Eenige exemplaren van de brochure van den

Abt Lacordaire getiteld,

DE VRIJHEID VAN ITALIE

EN DIE DER

KERK.

Verkrijgbaar bij

(583) **LE ROY & CO.**

MACHINERIE.

Twee buitengewoon krachtige SUIKERMOLENS met waterwiel-as en gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te *Pandaän, Watoe-toelies* en *Kandang Djattie* staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen sap te produceren.

Vier **STOOM SUIKERMOLENS** met Stoomtoestellen-, ketels- en toebehooren compleet; de molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij $4\frac{1}{2}$ voet diameter met vlampijpen, de Cijlinder van het toestel $10\frac{1}{2}$ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

Acht **CYLINDERS** van 48 × 24 duim dimensie voor suikermolens compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid **SUIKERPANNEN.**

Alle bovengenoemde machinerien zijn nu reeds op weg herwaarts van Engeland, en worden te koop aangeboden door de ondergeteekenden, wie tevens bereid zijn alle soorten van machinerien te leveren welke voor Suikerfabrieken benoodigd zijn.

De teekeningen dezer machinerien zijn bij ons te bezigtigen.

Mc MILLAN MARTEN & CO.

(407) *Agenten voor den Heer* **R. W. THOMSON.**

WISSELS OP NEDERLAND.

BIJ

(636) **SCHIMMELPENNINCK & CO.**

In zijne onnoozelheid meende hij, dat de behoefte aan ernstige, godsdienstige toespraak niet alleen bij dienstboden bestond, dat ook de meest ontwikkelde de achting voor de hooge waardij der dingen die hij verkondigde, niet zou durven verloochenen. Hij wist niet, dat zelfs mevrouw van der Valck en hare dochter papa's gedrag in dit opzigt allernatuurlijkst vonden, dat de baron naar hij meende reeds meer dan genoeg had gedaan, met den predikant te komen toespreken en zijne bedienden bijeen te roepen.

Niet schaars toch zijn de voorbeelden, dat een herderlijk bezoek op die wijze wordt aangenomen. Voor de minbeschaafden dient dat bezoek, naar men waant.

Zoo gaat menig aanzienlijke naar de kerk, om den minderen een voorbeeld te geven, en spreekt men van predikatie en gebed, bij zeer hooge ontwikkeling, als dingen voor het volk.

Willem was verontwaardigd, geërgerd en zeer ontstemd. Hij gevoelde zich bijna niet in staat om op behoorlijke wijze tot de nu binnenkomende bedienden, die glimlaghend of meesmuilend bij de deur bleven staan, een gepast woord te spreken; hem dacht dat zij de verlegenheid op zijn gelaat konden lezen, gelijk hij spotternij op 't hunne las. Bovenal ergerde het hem dat hij had kunnen zwijgen en den baron het ondetamelijke van diens gedrag niet onder het oog gebragt had.

De indruk dien deze ontmoeting op den ouderling maakte, was bovendien weinig geschikt om willem tot kalmte te brengen. De eenvondige man was kennelijk in verlegenheid met de keus tusschen de achting en het opzien voor den ambachtsheer en de alledagsche, meest natuurlijke opvatting van het godsdienstig leven, en willem betreurde de onvoorzigtigheid van den voorname, die zijn gedrag aan de beoordeeling van den onderhoorige prijs gaf met eene roekeloosheid, welke, de geschiedenis heeft het maar al te zeer geleerd, de kiem legt voor de verachting van de grooten dezer aarde zoo gevaarlijk voor de maatschappelijke orde en rust.

De ouderling zweeg met een veelbeduidenden glimlach, toen willem het waagde onder het voortwandelen deze ontvangst minstens vreemd te noemen, en vergenoegde zich met de aanmerking, dat er zeker veel meer dingen in de gemeente den predikant zouden voorkomen, die hem ongewoon moesten zijn.

Willem vernam nogtans door een gesprek, zijdelings op den baron toepasselijk, dat de vrees voor dezen bij verre weg de meesten in zijne gemeente de overhand boven liefde had, niet omdat men eene reden had zich over knevelarij en gewelddadigheid te beklagen — de onafhankelijke boeren weten ook wel dat de middeleeuwen voorbij zijn — maar zelden hoorde men een vriendelijk woord uit den mond van de hooghartigen edelman, en menigmaal ergerde men zich in zijne trotschheid. Er was in zijne weldadigheid zelfs, die niet immer te vergeefs werd ingeroepen, eene terugstootende hoogheid zigtbaar, en zijne zeldzame vriendelijkheid geleek eene aalmoes, waaraan het hart geen deel had. De baron, van nature niet ongevoelig, scheen zich ten regel te hebben gesteld dat gevoel nooit geheel al den teugel te vieren.

Dit alles maakte willem op eenige losse gezegden van zijnen medgezel, want het werd hem niet met ronde woorden meegedeeld.

Tegen den avond, toen de arbeiders terugkeerden van het veld, kwam de jonge predikant aan de laatste boerderij welke voor het bezoek op dezen dag bestemd was. 't Was een groot, aanzienlijk huis, toebehoorende aan een der rijkste boeren, van wiens grilligheid en lompe rondborstigheid willem reeds had hooren spreken. Op de ruime plaats liepen eenige kinderen te spelen, die bij de komst van de beide bezoekers als schuwe vogels uit elkander stoven, en gedeeltelijk in de verte met die stomme botheid, boerenkinderen veelal eigen, hen bleven staan aangapen, gedeeltelijk naar huis vlugtten en daar luidruchtig hunne komst aankondigden om achter moeders stoel weg te schuilen en te zien wat er geschieden zou.

De vrouw des huizes was eene flinke boerin van middelbaren leeftijd, met een blozend gelaat en blozende handen, welke laatste blijkbaar niet anders gewoon waren dan uit de mouwen te worden gestoken.

Zij verwelkomde hare bezoekers met een kort, welluidend: „G'en avond samen" dat willem aangenaam in de ooren klonk. Er zijn ruwe instrumenten waaruit wij geene melodieuse toonen verwachten en die toch in het groote concert onmisbaar zijn.

De boer zat op de plaat zijn pijp te rooken en wees den heeren een paar stoelen aan zonder de minste poging te doen om uit zijn hoekje op te rijzen.

„Den dominé zeker?" was de korte vraag. Willem antwoordde toestemmend en zette zich aan de andere zijde van de plaat neder.

(*Wordt vervolgd.*)

WISSELS op NEDERLAND

bij het agentschap van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier. (422)

WISSELS OP NEDERLAND.

(525) **B. J. VAN ECK & CO.**

BOEKHANDEL LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN.

Memorandum voor den jeugdigen zeeofficier door P. A. van Rees, Luitenant ter zee 1ste klasse en P. M. Brutel de la Rivière Luitenant ter zee 1ste klasse tit. leeraar in de wis- natuur- en werktuigkunde aan het koninklijke instituut voor de marine te Willemsoord. (589)

ONTVANGEN

PUIKE HOLLANDSCHE WIJN-AZIJN *op fust.*

(632) **GEBR. VAN DELDEN.**

HOLLOWAY PILLEN en ZALF.

Ad. *ƒ* 1,— *ƒ* 3,— en *ƒ* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(526) **LE ROY & CO.**

COMEDIE.

SCHOUWBURG TE SOERABAYA.

MET TOESTEMMING VAN CIVIELE EN MILITAIRE AUTHORITEITEN.

VOORSTELLING

VAN HET

DUITSCHE LIEFHEBBERIJ TOONEELGEZELSCHAP.

Op Zaturdag den 5den Mei 1860.

1ste Gedeelte.

DIE GEPRELLTEN LIEBHABER.

ODER

DER TEUFEL IN ALLEN ECKEN.

BLIJSPEL IN EEN BEDRIJF

CHORGESANG MIT TIJROLER JODLER.

PAUSE.

2de Gedeelte

DER LIEBES-TRANK

ODER

DER DORF- BARBIER.

ORIGINAAL LUSTSPIEL MET GESANG (*in een bedrijf.*)

DIE TIJROLER- HOCHZEIT

ODER

DAS WIEDERSEHN

Ein ländliches Sittengemälde mit gesang und Jodler ausgefuhrt durch die mitglieder der Gesellschaft.

N. B. Door de aankomst van eenige nieuwe Zangers waaronder twee Tijrôlers hoopt het gezelschap, het geacht publiek eenen aangenamen avond te verschaffen. (620)

PRYZEN DEN PLAATSEN.

Een Heer of dame	*ƒ* 3.—
Kinderen beneden de 12 jaren	1.50
Onderofficieren	1.50
Militairen	1.—

Aanvang ten half acht uren precies.

NEDERLANDSCH INDIE.

(*Slot.*)

Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, luitenant-ter zee 1ste klasse W. K. Gennep, den 1sten Februarij van de golf van Boni, ter versterking van de zeemagt te Bandjermassin aangekomen, werd eene maand later gevolgd door het van Soerabaya komende schroef-stoomschip *Bali*, luitenant-ter-zee 1ste klasse jhr. J. H. van Capellen, ter aflossing van de *Montrado*.

Intusschen was den 16den Januarij de *Merapi* met eene gewapende barkas en de kleine stoomer *Bennet* van Batavia naar Bandjermassin vertrokken, en na overgave dier bodems aan den stations kommandant met den *kapitein van Os* op sleep, van daar weder naar Soerabaya gestoomd.

Het stoomschip *Suriname* vertrok ter zelfder tijd met eene gewapende groote sloep van Soerabaya tot versterking der zeemagt te Bandjermassin.

Den 30sten Januarij, nadat de *Celebes* aan de noordelijke monding der Mengkatip post had gevat, heeft eene expeditie, bestaande uit de *Suriname*, de *Boni*, de gewapende barkas, het transportschip *Aderak* en eene laadpraauw, onder de bevelen van den luitenant-ter-zee 1ste klasse R. L. de Haes, belast met de leiding der maritieme aangelegenheden, de togt naar de boven Doeson-rivier aanvaard.

Aan dien bevelvoerenden officier was toegevoegd ter zijner beschikking en ingescheept op genoemde bodems een detachement van 200 man infanterie, met de noodige artillerie en sappeurs, onder den kapitein Ravesteijn. Bij het opstoomen der rivier werden de aan de oevers gelegene kampongs, benevens de zijtakken der rivier aanhoudend onderzocht en daarbij kleinigheden gevonden, afkomstig van de ongelukkige slagtoffers van de *Onrust*. De kampongs, die alle verlaten waren, werden vernield en verbrand, waardoor in verband met de sterke strooming der rivier de togt langzaam vorderde en men eerst den 9den Februarij Loetoeng Toeoor bereikte. Van Zr. Ms. stoomschip *Onrust* was niets te zien, terwijl de zware stroom en de hooge waterstand de duikers beletten om iets uit te rigten.

Hooger op de rivier eene vijandelijke benting opgeworpen zijnde, stoomde de gezamenlijke magt den 11den Februarij derwaarts en bleef een weinig beneden het aangewezen punt gestopt liggen, terwijl de *Suriname* vooruitgezonden werd om te verkennen. De eerste schoten van de *Suriname* bleven onbeantwoord, doch daarna met volle kracht voorbij stoomende, werd die bodem, behalve door eenige schoten uit ligt geschut, door een dertigponds-kogel getroffen op de hoogte der raderkasten, juist boven het dek, waardoor de luikenhoofden en eenig ijzerwerk van de machine werden verbrijzeld en negen manschappen gewond. Op 500 el boven de benting geankerd, trachtte de *Suriname* het vijandelijke geschut te demonteren, waartoe tot 's avonds aanhoudend gevuurd werd, toen die bodem den last ontving, zich bij de overige schepen te voegen en dus op nieuw genoodzaakt was de benting voorbij te stoomen. Bij deze gelegenheid drong wederom een dertigponds-kogel door het boord in de bakboords-stoomketel en bleef in de stuurboordsketel leggen. De ontsnappende stoom en het kokende water stelden op nieuw zeven manschappen buiten gevecht, waarvan ongelukkig later twee inlandsche stokers aan brandwonden zijn overleden. De *Suriname* hierdoor voorloopig de machines niet kunnende gebruiken, zakten de gezamenlijke schepen weder de rivier af tot beneden de bekende ondiepten en werden bevelen gezonden aan het voor de Mengkalip gestationeerde stoomschip *Celebes*, om ter vervanging van de *Suriname* op te komen. Na aankomst van dien stoomer, waarbij zich de *Montrado* gevoegd had, begaf men zich den 20sten weder tot in de nabijheid van de benting, ontscheepte in den morgen van den 22sten de troepen op een geschikt punt om die om te trekken en terwijl de *Suriname* en *Celebes* op korten afstand beneden stroom het vuur openden, stoomde de *Montrado*, met scherpschutters in het tuig, tot voor de benting om het front bezig te houden. Laatstgenoemd stoomschip ontving bij dien aanval mede een schot uit den dertigponder, dat door beide boorden ging en eenige schade veroorzaakte, zonder echter iemand te treffen; daarentegen veroorzaakte het vijandelijke geweervuur van de oevers aan boord van dien bodem één doode en één gekwetste. Tegen 11 ure in den voormiddag was de bevolene omtrekking der benting, onder bevel van den kapitein der infanterie Ravesteijn, volvoerd en vielen de troepen stormenderhand aan, waarop de vijand de vlugt nam uit de benting. Het gelukte bij die gelegenheid aan de hooger opgestoomde schepen en gewapende sloepen om de vlugtenden, die over eene zijtak der rivier trachtten te ontkomen, een gevoelig verlies te doen ondergaan. De benting werd intusschen vernield en het geschut, bestaande uit het kanon à 30 pd. afkomstig van de *Onrust*, met een aantal kogels en grenaten en lilla's, buitgemaakt en op de *Montrado* ingescheept.

Deze stoomer ging daarop even als de *Suriname* naar Bandjermasin terug, terwijl de luitenant-ter-zee 1ste klasse de Haes met de *Celebes* en *Boni* den togt op de boven Doeson-rivier zoude voortzetten.

Den 24sten Februarij scheepte zich die officier tot dat einde aan boord van de *Boni* in met den kapitein der infanterie Ravesteijn, 100 soldaten en eenig ligt geschut met bediening. Het gelukte bij den bijzonder hoogen waterstand, met inachtneming der grootste voorzigtigheid, het zoo gevaarlijke punt in de rivier (Batoe Pahoetoes) te passeren en bereikte de *Boni* den volgenden dag de kampong Moearah Bahan, de verblijfplaats van den beruchten toemenggoeng Soera Patti. De troepen ontscheept zijnde, was eenige uren later genoemde kampong, die verlaten gevonden was, geheel vernield.

Soera Patti zoude zich volgens geruchten, op voor ons ongenaakbare plaatsen, met vrouwen kinderen en verders bezittingen op de Soengi Laong hebben teruggetrokken.

De terugreis aannemende, werd voor de monding der Soengi Laong geland en vond men, opvarende, eene menigte verlatene vlotten met rottan en dammer geladen, welke even als eenige woningen nauwkeurig werden onderzocht, terwijl op eenen heuvel, die voor eene benting scheen ingerigt te worden, het zware anker van de *Onrust* is gevonden en vervolgens medegenomen. Alle woningen en vlotten werden verbrand en daarna de rivier afstoomende ook de aan den oever gelegene kampongs aan de vlammen prijs gegeven, zoodat van Goenong Rantauw tot aan kota Moearh Bahan al het vijandelijk eigendom aan de oevers der boven-Borito gelegen, verwoest is.

Den 26sten kwam de *Boni* voor Lahei, waar de *Celebes* met de *Aderak* en ijzeren laadpraauwen bij de vernielde benting was achtergelten en zich inmiddels had bezig gehouden met het terrein aldaar naauwkeurig te onderzoeken, waarbij vele overlijfselen van vernielde goederen, tot de *Onrust* behoord hebbende, werden gevonden.

Den 27sten werd de reis naar Letoeng Toeoor vervolgd, doch mislukte ook nu wederom eene poging om naar de gezonkene *Onrust* te duiken. De terugreis verder stroomafwaarts leverde niets bijzonders op. Bij die gelegenheid werd nog door de *Boni* de Mengkatip opgevaren en onderzocht, waarbij alles rustig werd bevonden.

Op den 3den Maart was de expeditie voor Bandjermasin teruggekeerd.

Van daar was reeds onmiddelijk na de terugkomst van de expeditie naar Ietoeng Toeoor, de *Montrado* naar Poeloe Petak vertrokken op het gerucht, dat die post gevaar liep van door den vijand te worden aangevallen, ten einde aldaar hulp te verleenen. De *Suriname* herstelde inmiddels met eigene middelen de bekomene schade, terwijl de *Kinsbergen* zich onledig hield met versterkingen en levensmiddelen naar de verschillende forten over te brengen.

De Kapoeas ekruisende werd den 10den Maart jl. in de Soengi Kanamit door eene landingsdivisie van de *Montrado* en *Bali*, onderbevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse P. J. Buijskes, eene vijandelijke benting genomen, bij welke gelegenheid een sergeant-majoor van de landmagt, die aan het hoofd van zijn detachement de palissadering bestormde, is gesneuveld.

De *Montrado* en *Celebes* te Bandjermasin teruggekeerd, vertrokken den 19en Maart van daar naar Soerabaija, eerstgenoemde bodem om zich onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. van Capellen voor de terugreis naar Nederland en laatstgenoemde stoomer om zich na het ondergaan van eenige herstellingen weder voor andere diensten gereed te maken.

Op het station ter Westkust van Borneo, waar Z. M. stoomschip *Madura*, luitenant-ter-zee 1ste klasse H. P. Klerck den 12den Februarij van Batavia vertrokken, den 16den daaraanvolgende te Pontianak aangekomen was, begaf zich die stoomer onmiddelijk naar de boven-rivier en bereikte den 23sten Februarij Sintang. Den 3den Maart zoude de *Madura* van daar de rivier nog hooger opstoomen tot aan de kampong Boenoet, tot vertoon der vlag.

Van het station in de wateren de Molukken valt mede te deelen, het doen eener reize naar Lettij door Z. M. korvet *Pallas*, kapitein-luitenant-ter-zee H. F. Valentini. in de maand November a. p. gevolgd door eene togt naar de Kajeli baai (Boero,) van waar die korvet den 23sten Februarij ter reede van Ambon terug is gekeerd.

Door Z. M. brik *Cachelot*, kapitein-luitenant-ter-zee C. L. J. d' Hamecourt, werden de Banda-, Ceram Laut- en Goram-eilanden bezocht en kwam die bodem den 3den Februarij weder ter reede van Ambon terug.

De togten van beide deze bodems hebben geene bijzonderheden opgeleverd.

Op het station te Ternate werd door Z. M. stoomschip *Etna*, luitenant-ter-zee 1ste klasse J. Vos, in het begin van December a. p. Batjan bezocht en van den 11den tot den 29sten Januarij een kruistogt langs de noord-oost-kust der residentie Menado gemaakt. Van zeeroof werd op die togten niets vernomen.

Door het opnemings vaartuig *Pijlades* werd voortgegaan met de opnemingen in de straat Banka.

De bewegingen van de ter reede van Batavia en Onrust aanwezige oorlogsbodems hebben zich, voor zoo ver die niet reeds hiervoren zijn opgegeven, voornamelijk tot het volgende bepaald:

Z. M. stoomschip *Merapi* was met goed gevolg behulpzaam aan het leggen van den telegraaf-kabel van Singapore naar Batavia, waarna die stoomer aanhoudende commissien naar Boni en Bandjermasin gedaan heeft, waarvan het slepen van een transportschip met paarden naar Samarang en het overbrengen van de kleine stoomer *Bennet* en eene gewapende barkas naar Bandjermasin hooger is medegedeeld.

Z. M. korvet *Prins Maurits der Nederlanden* verliet den 15den Maart, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee C. P. de Brauw, met eene bemanning van 294 koppen de reede van Batavia, met bestemming naar Nederland.

Tot versterking van het eskader in Indie zijn achtereenvolgens uit Nederland ter reede Batavia aangekomen:

11 Januarij Z. M. schroefstoomschip *Vice Admiraal Koopman* met eene bemanning van 175 koppen.

Den 20sten Februarij Z. M. schroefstoomschip *het Loo*, bemand met 100 koppen.

Den 11den Maart Z. M. schroefstoomschip *Reinier Claeszen*, met gelijke bemanning, en eindelijk den 15den dier maand gelijktijdig Z. M. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen*, met eene bemanning van 175, en Z. M. korvet *Juno* van 249 koppen.

Onder de bemanning van genoemde korvet was begrepen een detachement mariniers van 110 man, van juistheidswapenen voorzien, onder bevel van eenen kapitein en luitenant van dat korps, bestemd om op de wachtschepen ter reede van Batavia en van Soerabaija te worden verdeeld en te dienen tot versterking der detachementen, om zoo noodig, als onmiddelijk beschikbare debarkements-troepen te worden gebezigd.

Het Loo en de *Reinier Claeszen* worden te Onrust voor de verdere dienst in deze gewesten gereed gemaakt; de *Citadel van Antwerpen* bestemd om in de wateren van Celebes gestationeerd te worden, zal in het begin van April derwaarts vertrekken, terwijl de korvet *Juno* gelijktijdig over Samarang naar Soerabaija zal stevenen, om op laatstgenoemde plaats Z. M. dienstdoende wachtschip *Batavia* als zoodanig te vervangen.

Het door Z. M. schoenerbrik *Padang* te Onrust ondergane onderzoek, had ten gevolge, dat deze bodem voor de verdere dienst bij dit eskader afgekeurd en daarna publiek is verkocht.

Nadat Z. M. schroefstoomschip *Groningen*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee J. van der Meersch, de noodige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija had ondergaan, vertrok die stoomer den 16den Januarij van daar in commissie naar Japan, deed den 24sten daaraanvolgende Ternate tot aanvulling van den steenkolenvoorraad aan en kwam den 23sten Februarij te Nagasaki aan.

Te Soerabaija werden achtereenvolgens een aantal stoomschepen, na min of meer belangrijke herstellingen, voor de dienst gereed gemaakt.

Op den 1sten April bleven aldaar aan het marine-etablissement nog in reparatie over: Z. M. stoomschepen *Celebes*, *Samarang*, *Montrado* en *Soembing*, terwijl de schoenerbrik *Sijlph* en het transportschip *Merwede*, voor de dienst afgekeurd zijnde, publiek zullen worden verkocht, en de herstellingen aan de *Medusa* en de *Gedeh* spoedig mede eenen aanvang zullen moeten nemen.

(*J. C.*)

Men schrijft ons van Ternate dd. 7 April:

Er heeft hier een ongeluk plaats gevonden, dat voor de toeschouwers een majestueus schouwspel opleverde en wel eenig in zijn soort mag genoemd worden, namentlijk het verbranden van de bark *Fatul Kariem*, gevoerd door den arabier Achmed Fagie. Dit schip arriveerde hier eenige dagen geleden met 700 ton steenkolen; naauwelijks 200 ton gelost zijnde, werd 's morgens van gemelden datum ontdekt, dat de kolen aan het broeijen waren en de hitte reeds een bijzonder hoogen graad bereikt had. Onmiddelijk werd alles in het werk gesteld om den voortgang van den brand te stuiten, doch zoo als later bleek moeten de kolen reeds sedert geruimen tijd aan het broeijen zijn geweest, want de vlam brak bijna overal te gelijk uit. Eerst werd getracht om het vaartuig te doen zinken, door gaten in den romp te kappen, doch wegens de enorme sterkte van het vaartuig gelukte dit niet; later werd op hetzelve geschoten doch ook dit had geen de minste uitwerking, ondanks alle aangewende pogingen door de heeren M. D. van Duivenbode, Vos (komand.) en Servatius officieren van Z. M. stoomschip *Etna* in het werk gesteld, brak tegen 6 uur de vlam met zulk een geweld uit, dat ten 7 ure reeds de bezaanmast, ten 9 ure de groote mast en ten 11 uur de fokkemast viel. Het schip heeft tot den volgenden morgen 9 uur gebrand, toen het door de deining en het inslaan van het water zonk. De boeg was gelukkig op eene zandbank geraakt, zoodat de eigenaar het ijzerwerk, koper, zeilen, touwen, bagage, enz. gelukkig nog heeft kunnen redden. Door dit ongeluk zijn ruim 500 ton steenkolen verloren geraakt.

(*B. H.*)

FRANKRIJK.

De leerstelling aangekleefd door de *Débats* dat, eenig in een land algemeen genomen besluit met betrekking tot eene zaak buiten de grenzen van dat grondgebied behoorende, ook het land ten wiens voordeele het wordt gedaan bindt, wordt door de *Constitutionel* met hevigheid bestreden. Het beoogde doel is om te bewijzen dat, wanneer het volk van Toskane stemt voor de inlijving bij Piemont, Frankrijk alsdan niet gehouden is om een dusdanig besluit goedtekeuren. De algemeene stemming in Frankrijk uitgebragt, bepaalt zich alleen tot binnenlandsche zaken; de stemming van 2 December 1852 waardoor Napoleon III op den troon werd verheven, werd door de staten van Europa beschouwd als eene zuiver Fransche gebeurtenis, bij welke alleen de Fransche natie was betrokken.

Het is eene der edelste veroveringen van Frankrijk, zegt het artikel, van oorzaak te zijn dat de onafhankelijkheid van handelen in een volk word erkend wanneer zich dit bepaalt tot haar eigen land; doch op het oogenblik dat eene dergelijke daad ook betrekking heeft op een ander land, moeten de erkende regten van andere landen worden gehandhaafd, moet het groote belang van het staats-evenwigt in het oog worden gehouden en staan de volks-regten tegenover de algemeene wet van Europa. Laat ons eenen schielijken terugblik werpen op onze geschiedenis ten einde het bovenstaande in een helden licht te plaatsen. Van 1830 tot 1851 in welk tijdperk Frankrijk, om zoo te zeggen, hare moderne constitutie zocht, had zij driemaal eenen verschillenden regeringsvorm. Die veranderingen grepen echter plaats binnen hare eigene grensscheidingen; stoffelijk gesproken behield ons land onder die verschillende regerings vormen dezelfde plaats in de wereld, buiten 's lands was Frankrijk dezelfde gebleven; in de volle magt van hare onafhankelijkheid en regt handelde zij eenvoudig uit haar zelve. Het was daardoor dat zij een roemrijk en duurzaam Gouvernement kon stichten, zonder dat Europa er aan kon denken om zich tegen die pogingen te verzetten, ook zelfs niet tegen de herstelling der nationale dijnastie. Wij vragen dus ons zelven en elk een af of in den tijd dat dit plaats vond Frankrijk niet even goed, zich alleen beroepende op den volks wil, zoowel in het Oosten als in het Westen grondgebied had kunnen eisschen.

De *Courrier de Paris* verklaart zich ook geheel tegen de inlijving van Toskane bij Piemont en wel op grond dat de belangen van Frankrijk zich verzetten tegen de oprigting van eenen sterken staat onder het gezag van Sardinie. De twee Vorsten zijn thans bondgenooten doch wie kan verzekeren dat dit altijd zoo zal blijven? De schrijver vervolgt aldus: —

Wij mogen niet vergeten dat nu zeventien jaar geleden Piemont zich bij onze vijanden had gevoegd, pogingen heeft aangewend om een opstand te verwekken in Lijon en niet weinig heeft medegewerkt in het plan om Frankrijk te verdeelen. De staatkunde is even veranderlijk als de wind. Welke zekerheid hebben wij dat niet op eenigen dag door eene van die vele veranderingen, zoo menigvuldig in de geschiedenis der Europesche oorlogen, Piemont, hetwelk thans met eene zoo diepe dankbaarheid voor Frankrijk is bezield, de wapens tegen hetzelve opvat? Het is daarom niet meer dan eene algemeene en natuurlijke voorzigtigheid van het hoofd eener nieuwe dijnastie om voorzorgen te nemen tegen mogelijke gebeurtenissen. De keizer met het verlangen bezield om de wenschen van het Italiaansche volk te bevredigen, houdt tot het laatst het grondbeginsel der vredesvoorwaarden, welke gediend hebben tot basis voor het sluiten van den vrede; daar tegenover echter stelt de Graaf Cavour onbetoogde beweringen. Hij zegt dat volgens zijn oordeel, het herstel van eenen onafhankelijken staat in Toskane geene voordeelen aanbiedt. In het oog van Piemont mag dit zoo zijn, met Frankrijk maakt dit echter een verschil. Hij zegt verder dat die onafhankelijkheid aanleiding kan geven tot ernstige verwikkelingen en ongelegenheid. Welke verwikkelingen? Wat voor ongelegenheden? De Graaf Cavour noemt die niet op. Naar ons gevoelen beoordeelt hij de toekomst door te zeggen, dat een troon, omringd door liberale instellingen, doch welke den steun mist van alle wettigheid of volks-keus, op den duur niet kan blijven bestaan.

—De *Nord* drukt zich in de volgende termen uit met betrekking tot de tweede depêche welke, zoo men zegt, de Graaf Cavour het Fransche Gouvernement heeft toegezonden: —

„Onze Parijsche Correspondent zegt dat in dit document, hetwelk speciaal betrekking heeft op de kwestie van Savoije en Nice, de Sardinische President van den staatsraad verklaart dat koning Victor Emmanuel den gevraagden afstand wil inwilligen, doch dat hij alle verantwoordelijkheid aan Frankrijk overlaat wanneer daardoor eene wijziging wordt gebragt in de regelingen van grondgebied in Europa. Het komt ons voor dat de Graaf Cavour zich niet bij die opwerking kan bepaald hebben, daar het hem niet onbekend kan zijn dat ditzelfde reeds was gedaan met betrekking tot de Italiaansche inlijvingen, en dat Frankrijk wenscht dat de inwoners van Nice en Savoije zelve besluiten evenals die van Toskane en de Romagna hebben gedaan. Wat bepaald schijnt is, dat het Sardinische Gouvernement genegen is om in dit punt toetegeven ten einde alle mogelijk voorvallende moeijelijkheden in Italie te voorkomen, te meer is dit waarschijnlijk omdat de Graaf Arese belast is om aan den koning van Sardinie de bedoelingen van den keizer bekend te maken omtrent de te nemen maatregelen tot beslissing der kwestie van de Fransche Alpenhelling.

ENGELAND.

Nieuwe beschouwingen betrekkelijk het Engelsch-Fransche handels-traktaat. De onstaatkundige handeling van het handels-traktaat wordt elken dag duidelijker. Een plan van dien aard slaat een te grooten toon aan om in de staatkunde iets goeds uittewerken, en de toestand van zaken tusschen Engeland laat de zwakke punten van dit bijzondere verdichtsel helder uitkomen. Met dit plan uittebrengen bewees het Gouvernement dat het haar mangelde aan de eerste vereischten van een Cabinet, de kennis der geäardheid van het land. Deze onwetendheid kwam nog te helder uit toen de onderhandelingen werden toevertrouwd aan eenen man gelijk de heer Cobden. Wat reeds lang door het Engelsche volk als een axioma had behooren te worden aangenomen is, dat hij ongeschikt is om zich met buitenlandsche zaken intelaten. Elk een moet hebben gezien dat de handelingen van den heer Cobden met betrekking tot het traktaat niet zeer veel vertrouwen inboezemden. Hier heeft dit kostbare document den algemeenen loop van den handel verward, en zal het ons in eene botsing brengen met het Fransche Gouvernement. De gebeurtenissen van de laatste weken hebben al de gevaren en onaangenaamheden aan den dag gebragt welke het gevolg zullen zijn van het gedwongen verbond en hebben met eene buitengewone helderheid het tegendeel bewezen van de verzekering van diegenen dat de twee landen thans eene gemeenschappelijke roeping hadden. De onderhandelingen van het traktaat geven de wijze aan, op welke zekere staatkundigen vertrouwen dat Engeland en Frankrijk door eenen nauwen vriendschapsband kunnen worden verbonden en vormen eene tamelijk accurate verklaring van die theorie. Beide Gouvernementen hebben, zoo als gewoonlijk, elkander de hand toegereikt en gezegd *„ja."* Op dezelfde wijze wordt de ongelukkige moeijelijkheid van Savoije eene zeer tijdige uitdrukking van het feit dat de staatkunde en de idees van den Franschen keizer lijnregt in strijd zijn met de politiek en wenschen van het Engelsche volk. De tegenwoordige stand van zaken is eene getrouwe schets van den door Engeland acht jaar geleden beganen misstap. Wij mogen wetten ontwerpen voor eenen tijd, doch de dag van afrekening breekt zeker aan. Het zou voor Engeland te bejammeren zijn wanneer zij in den loop van het aanstaande jaar tot de overtuiging zal moeten komen, dat het beter voor haar ware geweest wanneer de heer Cobden en zijn traktaat nimmer waren geboren.

INGEZONDEN STUKKEN.

Bij geene natie wordt de militaire krijgshaftige geest in diermate aangekweekt, als bij het ridderlijke Frankrijk. De eenvoudige middelen aldaar in zwang om geestdrift inteboezemen voor den militairen stand, wekken de bewondering en de verbazing op van den nadenker, wanneer hij derzelver uitwerkselen en heilzame gevolgen nagaat, zoodat men in derzelver volle beteekenis de woorden begrijpt: *En cas de danger chaque Français est soldat!*

Het bekndeis dat de soldij van den Franschen soldaat meer dan karig is! Een gewoon fu elier ontvangt in de vijf dagen vijf *sous* nagenoeg twaalf en eene halve cent, tractement, zoodat een onderofficier van het Fransche leger minder soldij bekomt in evenredige verhouding, dan de Hollandsche soldaat!

Het is dus niet om de klinkende munt dat de Franschman het soldaten-costuum de voorkeur geeft boven de burgerlijke kleederdragt; Neen! hij is soldaat met hart en ziel, omdat hij dien stand lief heeft en denzelven hoogschat!

Onze Hollandsche reglementen en krijgswetten zijn, wel is waar, geschoeid op Fransche leest, zoo niet bijna eene woordelijke vertaling van dezelve, edoch hebben wij Hollanders wel de tact eener heilzame toepassing?

Ik zal zulks n ch ontkennend noch bevestigend beantwoorden, maar onze taal mist zelfs dien bevalligen toon waarop in het Fransch de hardste woorden eene zachte uitdrukking verkrijgen.

Is een superieur vertoornd, ja, verontwaardigd over het onvoegzame gedrag van zijnen mindere, zoo zal hij hem b. v. b. toedonderen *Comment bourgre de cornichon, tu te moques donc de tout?* zoodat de origineele spottende toon, waarop zulks wordt gezegd, de soldaat doet antwoorden, *Oh non! mon Capitaine, pardon, vous vous trompez!*

De domste rekruut is altijd beleefd, en zal nooit zeggen, *caporal*, maar wel, *mon caporal!*

Geen land waar de discipline strenger wordt gehandhaafd, doch ook geen land waar de soldaat zijnen chef zóó eerbiedigt en lief heeft!

Een generaal zal gewoonlijk den eenvoudigen krijger toespreken met de woorden, *mon grenadier mon ami!*

Men hoort daar nimmer vepen *flankeur!* *korporaal! onder-adjudant!* en zulks op eenen toon die niet te beschrijven is.!.

Wij halen die kleinigheden aan, om aantetoonen dat wij in geene deele de kunst bezitten de dienst te veraangenamen en volstrekt de gave missen in onze gelederen met den Franschen soldaat zoodanig rond tespringen, dat men de best diensten van hem trekt!—

Zoodra de eenvoudige solaat ontwaart dat zijn chef een tweede vader voor hem is, *die nimmer het onredelijke verlangt* maar steeds een menschelijk hart blijft dragen onder de éblouissante uniform, dan is hij ook steeds gereed alles aantewenden wat er maar van hem kan gevorderd worden!

De trompetter Escoiffier steeg van zijn paard, toen duizenden wraakzuchtige Arabieren het zwakke escadron dreigden te overvleugelen en bood hetzelve zijnen ridmeester aan, wiens paard onder zijn lijf werd doodgeschoten, met de eenvoudige maar schoone woorden:

„Gij kunt mijne makkers verzamelen, en hen redden, wat is er aan mij gelegen.—

Die schoone daad wekte zelfs de bewondering op van den verbitterden vijand, die tegen hunne gewoonte dien braven ruiter spaarden!

Escoiffier werd later uitgeleverd en gedecoreerd met het legioen van eer! Geene natie, herhaal ik nog eens, die het militaire karakter zoo door en door heeft doorgrond en bestudeerd. Met eenige hartelijke, krachtvolle woorden weet daar ieder chef de teederste snaren aanteroeren van het soldaten hart, bezit hij de gave honger, dorst en vermoeijenis te doen vergeten, zoodat zijne reeds afgematte krijgers den dood in de armen snellen, met eene geestdrift waarvoor alles terugdeinst.

Toen nu kortelings den keizerlijken arend van twintig bataillons *jagers te voet* zoude gedecoreerd worden met het legioen van eer, wegens het dappere gedrag dier troepen in den laatsten Italiaanschen oorlog, toen sprak de maarschalk Magnan met eene heldere, verstaanbare stem tot de duizenden in *quarré* geschaarde krijgers, wier verbruinde gelaatstrekken bleek werden van hevige ontroering:

Jagers!

Uwe bataillons hebben sedert hunne oprigting voortdurend de achting verdiend van het land en van het leger door hunne dapperheid in Afrika, in de Krim en nu onlangs in Italie.

Zoo spoedig hebben zij zich eenen schoonen naam verworven, dat de groote mogendheden van Europa ook dergelijke Jager-bataillons hebben gewenscht te bezitten!

Zulks is de grootste eer uwe talrijke diensten toegekend!

Het 10 bataillon jagers te voet heeft den roem uwer wapenen nog verhoogd, door deszelfs helden-gedrag bij den veldslag van Solferino, in welken hetzelve den vijand een vaandel ontrukte.

Ik acht mij gelukkig het kruis van het legioen van eer te mogen hechten aan uw aller vaandel, ik, die door den keizerlijken wil werd teruggehouden te Parijs, tot het kommandement aldaar, terwijl gij met zooveel roem streedt onder de bevelen van den keizer, aan de oevers van de Tessino en Mincio; het was voor mij eene ware troost, daar ik niet bij u kon zijn, met mijne gedachten en met mijn hart te deelen in uwe vermoeijenissen, in uwen arbeid, in alle uwe roemrijke wapenfeiten bij Montebello, Magenta, Marignan en Solferino.

Dit kruis, edele belooning van uwen moed, zal de waarde van uw vaandel verhoogen! de glans van dien roem, mijne jagers! zult gij nimmer laten verbleeken; het vaderland en de keizer zullen u altijd vinden op den weg van eer; in oorlogstijd zult gij steeds de schrik zijn van den vijand; in tijd van vrede het voorbeeld van krijgstucht en pligt; Altijd zult gij gehecht en getrouw blijven aan den keizer, de keizerin en aan den keizerlijken prins.

Het zal wel overbodig zijn hier bij te voegen dat een daverend gejuich van *leve de keizer!* de lucht vervulde!.—

CORRESPONDENTIE.

B. verzoekt door middel van ons blad de militaire authoriteiten nogmaals attent te maken, op de wenschelijkheid om militairen, buiten dienst, het dragen van wapens te verbieden, omdat daarvan dikwerf een schromelijk gebruik wordt gemaakt.

Zoo kon eergister een wagen door het chinesche Kamp niet doorgaan, door het staan, midden op den weg, van verscheidene militairen; en toen de koetsier stil hield, en hen verzocht van uit den weg te gaan, trokken een zestal Europesche soldaten hunne kapmessen. Gelukkig hadden er geene verdere gevolgen plaats door de herkenning van den persoon, die in den wagen zat.

Met verwondering las ik in het Nommer van gister van uw blad, dat de broodbakker Jellema zelf het gewigt en de prijs van zijn brood bepaalt en bekend maakt; terwijl bij het reglement voor de broodbakkers te Soerabaija, Art. 4, is bepaald: dat het gewigt en de prijzen van het brood door het bestuur zullen worden bepaald en ten minste eenmaal 's maands aan de gemeente bekend gemaakt.

JAN BEMOEIAL

Mijnheer Jan B. vergist zich, want in ons blad komt geene bepaling voor van het gewigt, maar wel van den prijs van brood. Maar wat kan het u schelen, mijnheer Jan etc, WIE *de prijs van het brood bepaalt? Wanneer geen ander er zich om vermoeijen wil, is het dan niet al heel vriendelijk van mijnheer Jellema dat die zich met die functie belast, buiten bezwaar van den lande?* (REDACTIE.)

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Kindrdijk	Zwanenburg	Inlossing.	Fraser Eaton & Co.
„	Hollandia	Wap	Patjitan via Sumanap.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Jacob	Borger	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	van der Palm	Marcus	Ned. via Indramaijoe.	„ „ „ „ „
Hamburg	Wiedmann	Kalcklaser	Cowes	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Delfthaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
Nederlandsche	Weltevreden	J. J. Duinker	Rotterdam	„ „ „ „
Nederlandsche	Willem en Carel	Steenveld	Amsterdam	„ „ „ „
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	Nederland	Hill Broekman & Co.
„	Fleds	Saunders	Onbepaald	„ „ „ „
17 April	Canton	Tweehuijs	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
30 April	Zaanstroom	R. L. Schaap	Onbepaald	„ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 5den Mei 1860.

UITVOER.

Naar Rotterdam per het Nederl. schip *Weltevreden*, gezagvoerder J. J. DUINKER.

150 picols rotting, 8/2 leggers arak, B. KOPERSMIT & Co; 960 picols tabak, 8,910,04 picols suiker, SCHIMMELPENNINCK & Co; 4093,08 pic. suiker, FRASER EATON & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16.—
KOFFIJ.
RIJST (CARGA)
Id. (WITTE)
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 10.—
ROTTING *f* 8 @ *f* 9.—
WISSELKOERS

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 6den Mei 1860.
's Morgens te half negen ure.
Ds. VAN STEFDEN.
Doopsbediening.

Maandag den 7den Mei 1860.
's avonds half zeven ure.
ZENDINGS-BIDSTOND.
Nederduitsch en Maleisch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 6den Mei 1860.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te $8^1/_2$ ure.
Het Lof 's avonds te $6^1/_2$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.